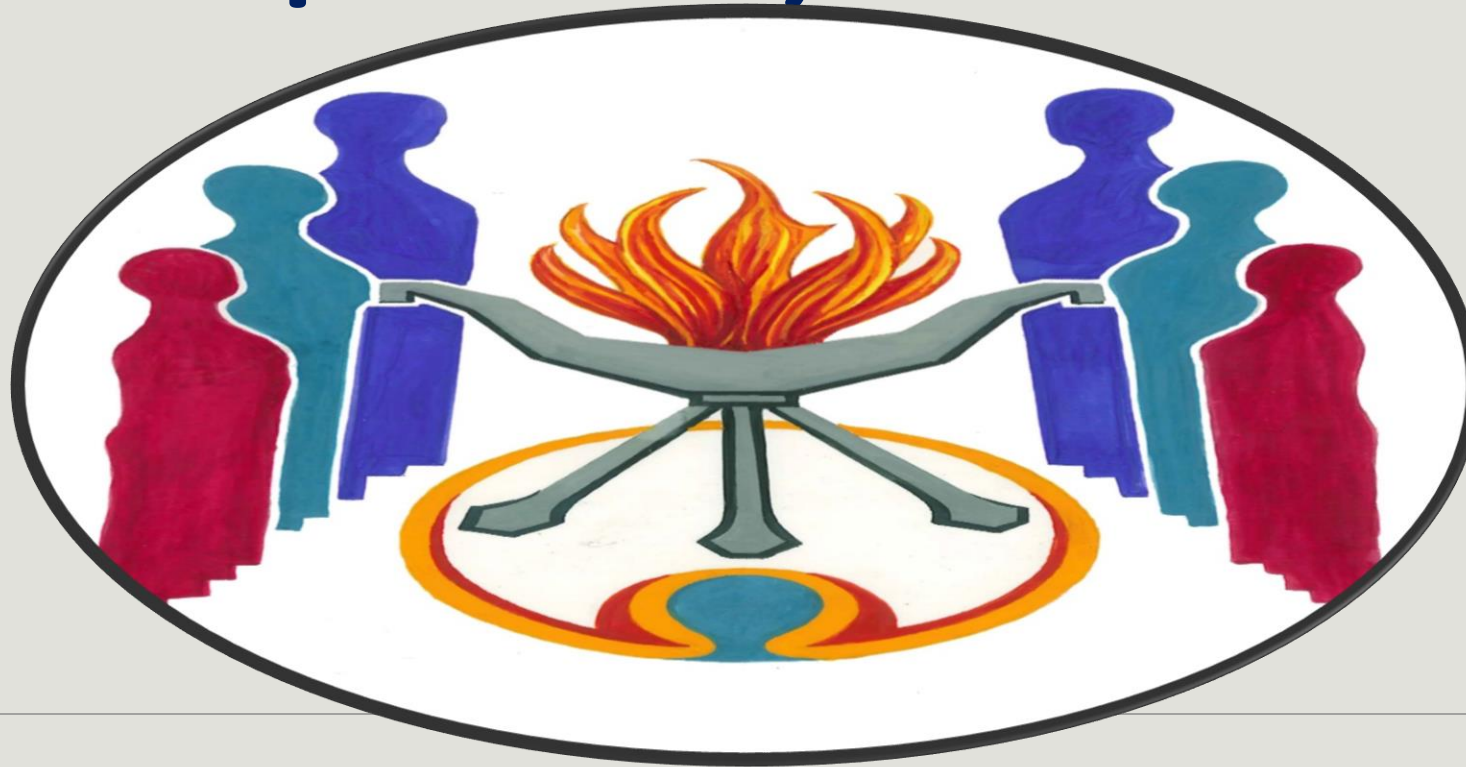

Μαθησιακές Δυσκολίες

Δρ Θεοδώρα Παπαδοπούλου Χαμουζά
Διδάκτωρ Ψυχολογίας-Νευρογλωσσολόγος
theodora.papadopoulou@gmail.com

Βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών με Μ.Δ

- Δυσκολίες στην ανάγνωση
- Δυσκολίες στον προφορικό λόγο
- Δυσκολίες στη γραφή
- Δυσκολίες στην ορθογραφία
- Δυσκολίες στη λογική αλληλουχία
- Στοιχεία υπερκινητικότητας ή/και διάσπασης προσοχής.
- Δυσκολίες συντονισμού των κινήσεων (αδρά και λεπτή κινητικότητα)
- Ανώριμη συμπεριφορά και φιλίες με παιδιά μικρότερης ηλικίας
- Δυσκολίες οργάνωσης (στο χώρο, στο χρόνο ή στην καθημερινή ζωή)
- Αδύναμη βραχυπρόθεσμη μνήμη
- Χαμηλή επίδοση στα γραπτά
- Χαμηλή αυτο-εκτίμηση
- Κοινωνικές δυσκολίες

Βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών με Μ.Δ:

Δυσκολίες στην οπτική αντίληψη και επεξεργασία. Οι μαθητές με προβλήματα στην οπτική μνήμη, παρουσιάζουν δυσκολίες στην αποθήκευση και ανάκληση των πληροφοριών που προσλαμβάνονται οπτικά.

Δυσκολίες στην ακουστική αντίληψη και επεξεργασία.

Δυσκολίες στη φωνολογία (Brady & Shankweiler, 1991· Stanovich, 1988). Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες έχουν φτωχή φωνολογική επίγνωση των μερών του προφορικού λόγου.

Οι μαθησιακές δυσκολίες στην ανάγνωση και γραφή δεν έχουν ως μοναδικό πυρήνα τους το φωνολογικό έλλειμμα, αλλά και ένα δεύτερο έλλειμμα στην ικανότητα για **αυτόματη ονομασία οπτικών συμβόλων**, το οποίο λειτουργεί ανεξάρτητα από το πρώτο .

Βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών με Μ.Δ

Αδυναμία στη βραχύχρονη μνήμη. Χαμηλή επίδοση σε έργα που απαιτούν γλωσσική επεξεργασία και ιδίως όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της παρουσίασης του ερεθίσματος και της ανάκλησης είναι μεγάλο.

Δυσκολίες συγκέντρωσης και προσοχής.

Δυσκολίες στη μεταγνώση (*γνώση για τις γνωστικές λειτουργίες του ατόμου, και η ενεργητική παρακολούθησή τους από τον ίδιο*). Τα βασικά προβλήματα μεταγνωστικού τύπου αφορούν:

1. Στην αναγνώριση των απαιτήσεων του έργου και του σχεδιασμού του.
2. Στην επιλογή και εφαρμογή των στρατηγικών.
3. Στην παρακολούθηση και ρύθμιση της απόδοσης στο έργο.
4. Στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του γνωστικού έργου.

Βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών με Μ.Δ

Δυσκολία στην αυτορρύθμιση της μαθησιακής συμπεριφοράς ώστε να επιτύχουν μέσα στη σχολική τάξη.

Οι μαθητές με Μ.Δ δεν εμφανίζουν ισχυρά κίνητρα και υιοθετούν παθητικές μορφές μάθησης.

Προβλήματα συμπεριφοράς-διαγωγής από εσωστρέφεια μέχρι επιθετικότητα.

Χαμηλή αυτο-εκτίμηση και χαμηλές πεποιθήσεις αυτο-αποτελεσματικότητας.

Δυσκολίες στις κοινωνικές σχέσεις και φιλίες λόγω της φτωχής τους ικανότητα να ερμηνεύουν ορθά και με συνεπή τρόπο τα ερεθίσματα και τις νύξεις που εμφανίζονται σε κάθε κοινωνική περίπτωση (Kavale & Forness, 1996).

Τα παιδιά που αντιμετωπίζουν προβλήματα στη συμπεριφορά ή/και το συναίσθημα συχνά :

- είναι αποτραβηγμένα ή απομονωμένα
- είναι διασπαστικά και ενοχλητικά
- είναι υπερκινητικά και με έλλειψη συγκέντρωσης
- έχουν ανώριμες κοινωνικές δεξιότητες

Special Educational Needs Code of Practice (DfES, 2001)

Χαρακτηριστικά παιδιών με ήπιες ΣΣΔ

1. Παρουσιάζουν δυσκολία στην κοινωνική αλληλεπίδραση
2. Δυσκολεύονται να δουλέψουν ομαδικά
3. Δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν σε μη δομημένες δραστηριότητες
4. Έχουν φτωχή συγκέντρωση
5. Έχουν συναισθηματικά ξεσπάσματα
6. Γίνονται λεκτικά επιθετικά σε συμμαθητές τους ή ενήλικες

Χαρακτηριστικά παιδιών με μέτριες ΣΣΔ

- Προκαλούν τους συμμαθητές τους
- Συγκρούονται με τους συμμαθητές τους
- Γίνονται σωματικά επιθετικοί εναντίων των συμμαθητών τους ή των ενηλίκων
- Έχουν φτωχή συγκέντρωση
- Έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Δυσκολεύονται να δεχτούν κάποιον έπαινο
- Δυσκολεύονται να πάρουν την ευθύνη για τη συμπεριφορά τους

Χαρακτηριστικά παιδιών με έντονες ΣΣΔ

1. Ενδέχεται να μην μπορούν να λειτουργήσουν καθόλου μέσα σε ομαδική συνθήκη
2. Παρουσιάζουν έντονη και συχνή σωματική βία, η οποία απαιτεί τη σωματική εμπλοκή κάποιου άλλου για να τη διακόψει

Διαταραχές της Μάθησης

Περιλαμβάνονται :

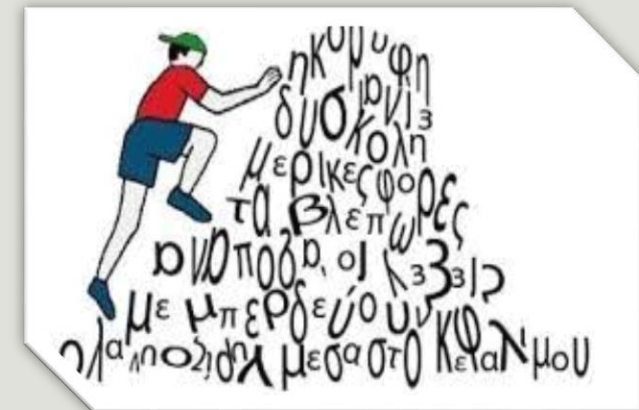
- Διαταραχή της Ανάγνωσης
- Διαταραχή των Μαθηματικών
- Διαταραχή της Γραπτής Έκφρασης
- Διαταραχή της Μάθησης Μη Προσδιοριζόμενη Αλλιώς.

Διάγνωση

Η διάγνωση των διαταραχών αυτών βασίζεται στη χορήγηση σταθμισμένων δοκιμασιών που γίνονται ατομικά στο παιδί και μετρούν την ικανότητα για ανάγνωση, για μαθηματικά ή για γραπτή έκφραση.

Για να μπει η διάγνωση της συγκεκριμένης διαταραχής θα πρέπει να υπάρχει μια μείωση της επίδοσης του παιδιού 2 σταθερών αποκλίσεων ή περισσότερο κάτω από το δείκτη νοημοσύνης του (λαμβανόμενου υπόψη και της ηλικίας/ επάρκειας ή όχι της σχολικής του εκπαίδευσης).

Μπορεί να δοθεί διάγνωση της Διαταραχής της Μάθησης ακόμα και εάν υπάρχει κάποιο αισθητηριακό έλλειμμα. Σε αυτή την περίπτωση όμως θα πρέπει οι μαθησιακές δυσκολίες του ατόμου να είναι μεγαλύτερες από αυτές που δικαιολογούνται από το έλλειμμα.

Εάν οι Διαταραχές της Μάθησης δεν διαγνωστούν και θεραπευτούν έγκαιρα οδηγούν σε :

- Απώλεια του ηθικού του παιδιού
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Διαταραχές στις κοινωνικές του δεξιότητες
- Εγκατάλειψη του σχολείου
- Κοινωνικές και επαγγελματικές δυσκολίες αργότερα.

Οι Διαταραχές της Μάθησης μπορεί να επιμείνουν και στην ενήλικη ζωή.

Συννοσυρότητα

Οι Διαταραχές της Μάθησης συνυπάρχουν με:

- Διαταραχή Ελαττωματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα
- Διαταραχή της Διαγωγής
- Εναντιωτική Προκλητική Διαταραχή
- Μείζονα Καταθλιπτική Διαταραχή ή Δυσθυμική Διαταραχή
- Αναπτυξιακή Διαταραχή του Συντονισμού των κινήσεων
- Διαταραχές της Επικοινωνίας.

Αιτιολογία Διαταραχών της Μάθησης

Δεν γνωρίζουμε πως δημιουργούνται.

Μπορεί να βρούμε :

- ανωμαλίες στις γνωστικές διεργασίες (ελλείμματα στην οπτική αντίληψη, ελλείμματα στην προσοχή, τη μνήμη, στις διεργασίες της γλώσσας)
- Ιστορικό περιγεννητικού τραύματος
- Οικογενή εμφάνιση της διαταραχής
- Συνύπαρξη με νευρολογικές και άλλες παθήσεις ή σύνδρομα όπως δηλητηρίαση από μόλυβδο, εμβρυικό αλκοολικό σύνδρομο ή σύνδρομο εύθραυστου Χ χρωμοσώματος.

Ο επιπολασμός των Διαταραχών της Μάθησης ποικίλλει από 2- 10%.

Η Διαφορική Διάγνωση θα λάβει υπόψη τις φυσιολογικές διακυμάνσεις στη σχολική επίδοση, έλλειψη ευκαιριών, ανεπαρκή διδασκαλία, πολιτισμικούς παράγοντες.

Η δ.δ θα γίνει επίσης από αισθητηριακά ελλείμματα (βλάβες όρασης ή ακοής), από την Διανοητική Καθυστέρηση, από Βαριές Εκτεταμένες Διαταραχές της Ανάπτυξης και Διαταραχές της Επικοινωνίας.

Διαταραχή της Ανάγνωσης

Ονομάζεται επίσης Δυσλεξία και χαρακτηρίζεται από μειωμένη επίδοση του, παιδιού στην ακρίβεια , την ταχύτητα ή την κατανόηση αυτού που διαβάζει.

Είτε το παιδί διαβάζει φωναχτά ή από μέσα του, η ανάγνωση παρουσιάζει παραμορφώσεις, υποκαταστάσεις ή παραλείψεις, είναι αργή και το παιδί κάνει λάθη στην κατανόηση.

Διαγνωστικά Κριτήρια κατά DSM-IV για την Διαταραχή της Ανάγνωσης

- A. Η επίδοση στην ανάγνωση, όπως μετρείται με ατομικά χορηγούμενες σταθμισμένες δοκιμασίες για την ακρίβεια ή την κατανόηση της ανάγνωσης είναι κάτω από το αναμενόμενο, δεδομένης της χρονολογικής ηλικίας του ατόμου, της μετρημένης του νοημοσύνης και της κατάλληλης για την ηλικία του εκπαίδευσης.
- B. Η διαταραχή στο Κριτήριο A παρεμποδίζει σημαντικά τη σχολική επίδοση ή δραστηριότητες της καθημερινής ζωής που απαιτούν δεξιότητες ανάγνωσης.
- Γ. Εάν κάποιο αισθητηριακό έλλειμμα είναι παρόν, οι δυσκολίες στην ανάγνωση ξεπερνούν αυτές που συνήθως συνδέονται μ'αυτό.

Διαταραχή των Μαθηματικών

Η διαταραχή αυτή χαρακτηρίζεται από ελαττωμένη ικανότητα του παιδιού για μαθηματικούς υπολογισμούς και πράξεις (π.χ κατανόηση μαθηματικών όρων, πράξεων, εννοιών ή συμβόλων και ομαδοποίηση τους, ορθή αντιγραφή αριθμών, εκτέλεση συνεχόμενων πράξεων, συγκράτηση στη μνήμη των 'κρατουμένων' εκμάθηση πολλαπλασιασμών κ.α)

Διαγνωστικά Κριτήρια κατά DSM-IV για την Διαταραχή των Μαθηματικών

- A. Η μαθηματική ικανότητα , 'όπως μετριέται με ατομικά χορηγούμενες σταθμισμένες δοκιμασίες, είναι κάτω από την αναμενόμενη, δεδομένης της χρονολογικής ηλικίας του ατόμου, της μετρημένης του νοημοσύνης και της κατάλληλης για την ηλικία του εκπαίδευσης.
- B. Η διαταραχή στο Κριτήριο A παρεμποδίζει σημαντικά τη σχολική επίδοση ή δραστηριότητες της καθημερινής ζωής που απαιτούν μαθηματική ικανότητα.
- Γ. Εάν κάποιο αισθητηριακό έλλειμμα είναι παρόν, οι δυσκολίες στη μαθηματική ικανότητα ξεπερνούν αυτές που συνήθως συνδέονται μ'αυτό.

Ο επιπολασμός της Διαταραχής των Μαθηματικών είναι περίπου το ένα πέμπτο των περιπτώσεων Διαταραχών της Μάθησης.

Η Διαταραχή των Μαθηματικών σπάνια διαγιγνώσκεται πριν το τέλος της πρώτης τάξης του Δημοτικού και συνήθως στην Δεύτερη ή την Τρίτη τάξη.

Διαταραχή της Γραπτής Έκφρασης

Η διαταραχή αυτή χαρακτηρίζεται από ελαττωμένη ικανότητα του παιδιού να συνθέσει ένα γραπτό κείμενο. Η μειωμένη αυτή δεξιότητα του παιδιού εκφράζεται με λάθη γραμματικής ή τονισμού μέσα στις προτάσεις, κακή οργάνωση των παραγράφων, πολλά ορθογραφικά λάθη, πολύ κακό γράψιμο.

Διαγνωστικά Κριτήρια κατά DSM-IV για την Διαταραχή Γραπτής Έκφρασης

- A. Οι δεξιότητες γραφής, όπως μετριοούνται με ατομικά χορηγούμενες σταθμισμένες δοκιμασίες (ή λειτουργικές εκτιμήσεις των δεξιοτήτων γραφής) είναι ουσιωδώς κάτω από τις αναμενόμενες δεδομένης της χρονολογικής ηλικίας του ατόμου, της μετρημένης του νοημοσύνης και της κατάλληλης για την ηλικία του εκπαίδευσης.
- B. Η διαταραχή στο Κριτήριο A παρεμποδίζει σημαντικά τη σχολική επίδοση ή δραστηριότητες της καθημερινής ζωής που απαιτούν τη σύνθεση γραπτών κειμένων (π.χ τη γραφή γραμματικά ορθών προτάσεων και οργανωμένων παραγράφων).
- Γ. Εάν κάποιο αισθητηριακό έλλειμμα είναι παρόν, οι δυσκολίες στη μαθηματική ικανότητα ξεπερνούν αυτές που συνήθως συνδέονται μ'αυτό.

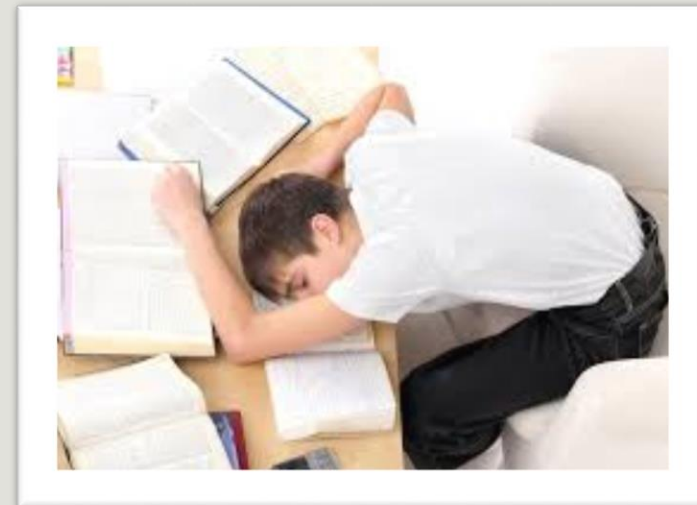
Διαταραχή της Μάθησης Μη Προσδιοριζόμενη Αλλιώς

Η Διαταραχή αυτή του DSM-IV είναι για διαταραχές της Μάθησης που δεν πληρούν τα κριτήρια για καμιά συγκεκριμένη Διαταραχή της Μάθησης αλλά παρεμποδίζουν σημαντικά τη σχολική επίδοση.

Θεραπεία των Διαταραχών της Μάθησης

Η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία των διαταραχών αυτών είναι απαραίτητες για να προστατέψουν το παιδί από την πτώση του ηθικού και της αυτοεκτίμησης του, την απόρριψη από τους συνομηλίκους τους και τις επιπλοκές τους όπως:

- απουσίες
- εγκατάλειψη του σχολείου
- διασπαστική συμπεριφορά
- κατάθλιψη
- κατάχρηση ουσιών).

Η θεραπευτική αντιμετώπιση των Διαταραχών της Μάθησης είναι ειδική διορθωτική εκπαίδευση που προσπαθεί να αποκαταστήσει την ελαττωματική δεξιότητα της ανάγνωσης, των μαθηματικών ή της γραπτής έκφρασης.

Η θεραπευτική αυτή εκπαίδευση παρέχεται ατομικά ή σε ομάδες παιδιών με την ίδια διαταραχή, ενώ αυτά φοιτούν σε κανονικό σχολείο.

Εάν συνυπάρχουν συναισθηματικά προβλήματα ή προβλήματα συμπεριφοράς μπορεί να χρειαστεί ψυχοθεραπεία του παιδιού και συμβουλευτική παρέμβαση προς τους γονείς.

ADHD

Σύμφωνα με το DSM-IV (Diagnostic and Statistical Manual) της Αμερικάνικης Ψυχιατρικής Εταιρείας περιγράφονται τρεις υποτύποι της διαταραχής:

Ελλειματικής Προσοχής: το παιδί φαίνεται ότι δεν μπορεί να εστιάσει την προσοχή του ή να παραμείνει συγκεντρωμένο σε μια δραστηριότητα.

Παρορμητικότητας/ Υπερκινητικότητας: έχει κινητική υπερδραστηριότητα και συχνά πράττει χωρίς να το σκεφτεί.

Συνδυασμός αυτών των δύο: δεν συγκεντρώνεται, είναι παρορμητικό και υπερδραστήριο.

Δυσκολίες στη Συγκέντρωση

- Δυσκολεύεται να δώσει προσοχή στις λεπτομέρειες.
- Κάνει απρόσεκτα λάθη.
- Δεν φαίνεται να ακούει.
- Δυσκολεύεται να παρακολουθήσει οδηγίες.
- Δυσκολεύεται στην οργάνωση.
- Αποφεύγει ή δεν του αρέσουν στόχοι που απαιτούν νοητική προσπάθεια.
- Χάνει πράγματα.
- Η προσοχή του διασπάται πολύ εύκολα.
- Ξεχνά καθημερινές εργασίες ρουτίνας.

Υπερκινητική Συμπεριφορά- Παρορμητικότητα

Ασχολείται με τα χέρια και τα πόδια του και περιφέρεται στην καρέκλα του.

Δυσκολεύεται να παραμείνει καθιστός.

Δυσκολεύεται να είναι ήσυχος κατά την εκτέλεση εργασιών.

Μιλά πολύ και συνεχώς.

Ενεργεί λες και έχει χτυπηθεί από μοτοσυκλέτα

Απαντά προτού ολοκληρωθεί η απάντηση που του υποβάλλεται.

Δυσκολεύεται να περιμένει.

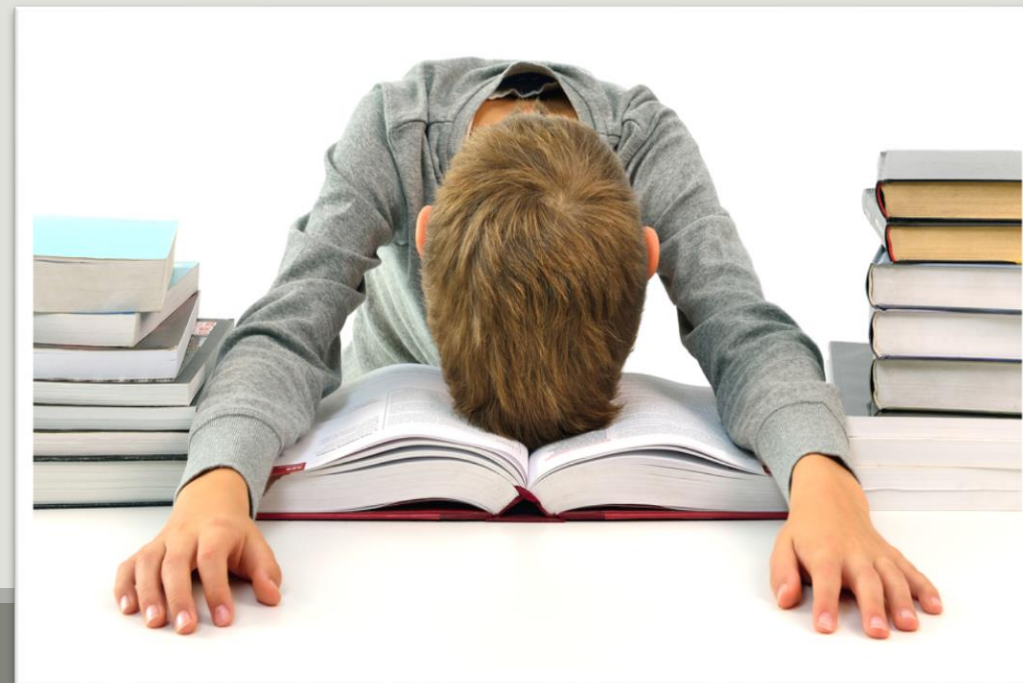
Διακόπτει και ενοχλεί τους άλλους.

Δυσκολίες στη Συγκέντρωση

- Δυσκολεύεται να δώσει προσοχή στις λεπτομέρειες.
- Κάνει απρόσεκτα λάθη.
- Δεν φαίνεται να ακούει.
- Δυσκολεύεται να παρακολουθήσει οδηγίες.
- Δυσκολεύεται στην οργάνωση.
- Αποφεύγει ή δεν του αρέσουν στόχοι που απαιτούν νοητική προσπάθεια.
- Χάνει πράγματα.
- Η προσοχή του διασπάται πολύ εύκολα.
- Ξεχνά καθημερινές εργασίες ρουτίνας.

Πότε ένα υπερκινητικό παιδί δεν έχει Δ.Ε.Π.Υ;

- Νοητική Καθυστέρηση
- Μαθησιακές Δυσκολίες
- Υπερεκτίμηση φυσιολογικής υπερκινητικότητας
- Αισθητηριακές διαταραχές
- Παρενέργειες φαρμάκων
- Επιληπτικές κρίσεις
- Λοιμώξεις
- Λήψη ναρκωτικών ουσιών
- Άγχος, κατάθλιψη
- Αυτισμός
- Δυσμενές οικογενειακό ή σχολικό περιβάλλον
- Κακοποίηση παιδιού

Πίνακας 1

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΠΡΟΣΕΞΙΑΣ, ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΡΜΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕ ΔΕΠ-Υ

ΑΠΡΟΣΕΞΙΑ	ΠΑΡΟΡΜΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
Παιδιά		
• Δεν ολοκληρώνει τις εργασίες που του έχουν ανατεθεί• Διασπάται εύκολα• Δεν μπορεί να συγκεντρωθεί	• Χαμηλός αυτο-έλεγχος• Δυσκολεύεται να περιμένει τη σειρά του• Αδιακρισία, κυρίως ηλεκτική	• Υπερβοϊκή κινητικότητα• Φαίνεται σαν «να έχει μοτεράκι»• Μιλά υπερβοϊκά
Εφηβοί		
• Δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις• Διασπάται εύκολα• Δυσκολίες στην επικοινωνία• Διαταραχή της διάθεσης	• Χαμηλός αυτο-έλεγχος• Συχνά εμπλέκεται σε σεξουαλικές δραστηριότητες υψηλού κινδύνου	• Υποκειμενικά βιωμένο αίσθημα κινητικής ανησυχίας• Κατάχρηση ουσιών
Ενήλικες		
• Δυσκολεύεται να διατηρήσει την προσοχή του• Εύκολα διασπάται• Δεν ακούει τους άλλους	• Χαμηλός έλεγχος παρορμήσεων• Προβλήματα με την οδήγηση• Δεν μπορεί να ελέγξει και να αναστείλει τις συναισθηματικές του αντιδράσεις	• Κάνει πολλές νευρικές κινήσεις• Μιλά υπερβοϊκά• Εσωτερική και υποκειμενικά βιωμένη κινητική ανησυχία• Κατάχρηση ουσιών

Πηγή: Προσαρμογή από Barkley RA. *Attention Deficit Hyperactivity Disorder*. Δεύτερη έκδοση, New-York, NY: The Guilford Press, 1998

Συμπτωματολογία του Δ.Ε.Π.Υ.

- Χωρίζεται σε δυο μέρη
- Πρωτογενή Συμπτώματα
 - Διάσπαση προσοχής
 - Αυθόρμητες κινήσεις- Παρορμητικότητα
 - Υπερκινητικότητα
 - Δευτερογενή Συμπτώματα
 - Δυσκολίες στη συμπεριφορά
 - Σχολική αποτυχία
 - Μαθησιακές δυσκολίες
 - Δυσκολίες στην κοινωνική συμπεριφορά

Διαγνωστικές Μέθοδοι

- Πολυθεματική Ομάδα Αξιολόγησης, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα παιδοψυχίατρο, ή παιδονευρολόγο
- Κλίμακα Achebanch
- Κλίμακα Conners
- Κλίμακα Acters
- Το ερωτηματολόγιο του Barkley
- Η κλίμακα του Brown

Αιτίες του Δ.Ε.Π.Υ.

Οι θεωρίες πάνω στις οποίες στηρίζονται κάποια πιθανά αίτια για την εμφάνιση Δ.Ε.Π.Υ. Είναι...

Βιολογικές

- Έλλειψη οξυγόνου
- Εγκεφαλικό τραυματισμό
- Μόλυνση του Κ.Ν.Σ.
- Επιληψία

Περιβαλλοντικές

- Δυσλειτουργική οικογένεια
- Δυσλειτουργικό σχολείο

ΓΕΝΕΤΙΚΕΣ

Φαίνεται ότι οι γενετικοί παράγοντες φαίνεται να διαδραματίζουν ένα ιδιαίτερο ρόλο.

Στα άτομα με Δ.Ε.Π.Υ. φάνηκε ότι υπολειτουργούν μέρη του εγκεφάλου όπως είναι ο μετωπιαίος και ο βρεγματικός λοβός.

Συν-νοσηρότητα

Η Δ.Ε.Π.Υ δεν είναι μια μεμονωμένη νόσος και συχνά παρουσιάζεται με άλλες συνοδές ψυχιατρικές καταστάσεις όπως

διαταραχές άγχους,
κατάθλιψη,
διπολική διαταραχή,
σωματοποίηση,
διαταραχή Tourette,
εναντιωτική-προκλητική διαταραχή,
μαθησιακές διαταραχές και διαταραχή διαγωγής

Η κατανόηση των συν-νοσηρών διαταραχών είναι σημαντική για τη διάγνωση, ιδιαίτερα διότι η συν-νοσηρότητα μπορεί να επηρεάσει τα κύρια συμπτώματα της **Δ.Ε.Π.Υ**

Σχολείο

- Φτωχή συμπεριφορά στην τάξη
- Φτωχή ακαδημαϊκή επίδοση
- Ανάγκη για ειδική εκπαίδευση
- Αποβολές

Γνωσιακές

- Μειωμένη νοητική ικανότητα και μαθησιακές δυσκολίες
- Διαταραχές της λεκτικής και μη-λεκτικής μνήμης
- Έλλειψη κινήτρου
- Μειωμένη παραγωγικότητα

Γλώσσα

- Διαταραχές λόγου
- Υπερβολική ομιλία
- Δυσκολία στον λεκτικό αιτιασμό
- Ελαττωμένη ικανότητα στην έκφραση ιδεών και συναισθημάτων

Πηγή: Προσαρμογή από Barkley RA: Attention Deficit hyperactivity disorder. 2nd ed. New York: the Guilford Press; 1998.

Γενικές Στρατηγικές Διδασκαλίας

1. Εξατομικευμένη Βοήθεια
2. Διόρθωση μόνο βασικών σφαλμάτων
3. Περισσότερος Χρόνος
4. Εξέταση στην περίληψη και όχι σε λεπτομέρειες
5. Ανάδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων του
6. Οδηγίες βήμα προς βήμα, ήρεμα και ξεκάθαρα
7. Ευανάγνωστο υλικό προς αντιγραφή (π.χ. στον πίνακα)
8. Επιείκεια στην αξιολόγηση της επίδοσης
9. Προσαρμογή φόρτου εργασιών, ώστε να μην προκαλείται άγχος στο μαθητή¹
10. Εναλλακτικές μέθοδοι διδασκαλίας- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία-Διαφοροποιημένη Αξιολόγηση

Οδηγίες για την προφορική εξέταση μαθητών Δυσλεξία

Δυνατότητα ολιγόλεπτου διαλείμματος αν χρειαστεί

Μεγαλόφωνη ανάγνωση ερωτήσεων από εξεταστή και επεξήγησή ή αναδιατύπωσή τους

Να παρέχονται προτροπές και διευκρινιστικές ερωτήσεις προκειμένου ο μαθητής να ολοκληρώσει την απάντησή του

Να δίνεται επιπλέον χρόνος αν ζητηθεί

Ερωτήσεις με συγκεκριμένες ερωτηματικές λέξεις, όπως: ποιος, πότε, πού, πώς, γιατί.

Η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στην κατανόηση των βασικών εννοιών του θέματος και στην επιστράτευση της κριτικής τους ικανότητας.

Χρήση λέξεων κλειδιά πριν την εξέταση στην έκθεση.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.